EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.5.2012
COM(2012) 321 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Maltas nationella reformprogram för 2012

och rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram för 2012-2015

{SWD(2012) 321 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Maltas nationella reformprogram för 2012

och rådets yttrande om Maltas stabilitetsprogram för 2012-2015

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation[2],

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner[3],

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

efter samråd med ekonomiska och finansiella kommittén, och

av följande skäl:

(1) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet Europeiska kommissionens förslag till ny strategi för sysselsättning och tillväxt – Europa 2020. Strategin bygger på en förstärkt samordning av den ekonomiska politiken med inriktning på ett antal nyckelområden där åtgärder måste vidtas för att öka Europas potential för hållbar tillväxt och konkurrenskraft.

(2) Rådet antog den 13 juli 2010 en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik[4], vilka tillsammans utgör de så kallade integrerade riktlinjerna. Medlemsstaterna uppmanades att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.

---

1 EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2012) 321 final.
3 P7_TA(2012)0048 och P7_TA(2012)0047.
4 Rådets beslut 2012/238/EU av den 26 april 2012.

(3) Den 12 juli 2011 antog rådet en rekommendation om Maltas nationella reformprogram för 2011 och avgav ett yttrande om Maltas uppdaterade stabilitetsprogram för 2011–2014.

(4) Kommissionen antog den 23 november 2011 den andra årliga tillväxtöversikten, vilket inledde den andra europeiska planeringsterminen med integrerad politisk förhandssamordning förankrad i Europa 2020-strategin. Den 14 februari 2012 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, *Rapporten om varningsmekanismen*[5], i vilken Malta inte finns med bland de medlemsstater för vilka en närmare granskning skulle göras.

(5) Den 2 mars 2012 godkände Europeiska rådet prioriteringarna för säkerställande av finansiell stabilitet, konsolidering av de offentliga finanserna och tillväxtfrämjande åtgärder. Det betonade behovet av att eftersträva differentierad och tillväxtfrämjande finanspolitisk konsolidering, återställa normala lånevillkor i ekonomin, främja tillväxt och konkurrenskraft, ta itu med arbetslösheten och krisens sociala följdverkningar samt modernisera den offentliga förvaltningen.

(6) Den 2 mars 2012 uppmanade Europeiska rådet också de medlemsstater som deltar i europluspakten att i tid lägga fram sina åtaganden så att de kan tas med i medlemsstaternas stabilitets- eller konvergensprogram och nationella reformprogram.

(7) Den 30 april 2012 lade Malta fram sitt konvergensprogram för perioden 2012–2015, och den 23 april 2012 sitt nationella reformprogram för 2012. Av hänsyn till deras inbördes samband har de båda programmen bedömts samtidigt.

(8) Baserat på en bedömning av stabilitetsprogrammet för 2012 enligt rådets förordning (EG) 1466/97 anser rådet att det makroekonomiska scenario som ligger till grund för beräkningarna av de offentliga finanserna i stabilitetsprogrammet är optimistiskt, särskilt för de senare åren av stabilitetsprogramperioden, om man jämför med den potentiella tillväxt som kommissionen uppskattat. Målet för den budgetstrategi som anges i programmet är att stegvis minska underskottet, till 0,3 % av BNP 2015, efter den planerade korrigeringen av det alltför stora underskottet 2011. I programmet bekräftas det tidigare målet för de offentliga finanserna på medellång sikt, nämligen att uppnå en balans i strukturella termer, något som ska uppnås utanför programperioden. Det medellångsiktiga målet avspeglar kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. Det finns risk för att underskottet kan vara större än vad som eftersträvas, till följd av i) lägre intäkter med tanke på det svagt optimistiska makroekonomiska scenariot, ii) eventuella överskridanden i de löpande primära utgifterna, och iii) den pågående omstruktureringen av det nationella flygbolaget (Air Malta) och energiproducentens (Enemalta) ekonomiska situation. Utgående från det (omräknade) strukturella saldot[6] förväntas den årliga utvecklingen mot målet för de offentliga finanserna på medellång sikt att vara i linje med riktmärket 0,5 % av BNP enligt stabilitets- och tillväxtpakten. Utgående från de engångsåtgärder som kommissionen identifierade i budgetmålen skulle de genomsnittliga framstegen mot målet för de offentliga finanserna på medellång sikt vara något högre (¾ % av BNP) men mycket ojämnt fördelat, utan

---

5 KOM(2012) 68 slutlig.

6 Cykliskt anpassat balanserat nettovärde av engångsåtgärder och tillfälliga åtgärder, omberäknat av kommissionen på grundval av de uppgifter som tillhandahålls i programmet och med hjälp av den gemensamt överenskomna metoden.

några framsteg alls under 2012, följt av en ansträngning på 1¼ % 2013. Enligt uppgifterna i programmet skulle tillväxten för den offentliga sektorns utgifter, med beaktande av diskretionära åtgärder på inkomstsidan, vara i linje med utgiftsriktmärket i stabilitets- och tillväxtpakten under hela programperioden. Riskerna för budgetmålen tyder emellertid på att den genomsnittliga anpassningen till målet för de offentliga finanserna på medellång sikt kan bli långsammare än vad som är lämpligt. Efter en topp på 72 % av BNP 2011 förväntas den offentliga sektorns bruttoskuldkvot att börja minska under programperioden och nå ned till 65,3 % 2015 (fortfarande över referensvärdet 60 % av BNP). Enligt planerna i programmet gör Malta tillräckliga framsteg mot uppfyllandet av riktmärket för skuldminskning i stabilitets- och tillväxtpakten till slutet av övergångsperioden (2015), men denna bedömning omfattas av risker, eftersom skuldkvoten kan visa sig vara högre än planerat med tanke på möjligheten av högre underskott och stock-/flödesjusteringar. Maltas finanspolitiska ramar på medellång sikt är fortfarande inte bindande, vilket innebär att den finanspolitiska planeringen har en relativt kort horisont. I programmet anges det att Malta överväger reformer av det årliga budgetförfarandet, med nya tidsramar, och med en finanspolitisk bestämmelse som förankras i konstitutionen och inbegriper mekanismer för övervakning och korrigering, i linje med den senaste tidens ändringar av euroområdets ekonomiska styrning.

(9) Malta förblir ett högriskland i fråga om den långsiktiga hållbarheten hos dess offentliga finanser, med en förutsedd långsiktig ökning av de åldersrelaterade utgifterna som ligger mycket över EU-genomsnittet. Sysselsättningen är mycket låg för äldre arbetstagare, inbegripet äldre kvinnor. Pensionsåldern är relativt låg. Tillämpningen av system för förtidspensionering gör problemet värre. En oberoende arbetsgrupp för pensionsfrågor lade 2010 fram förslag till en ytterligare pensionsreform, med en koppling mellan pensionsavgångar och livsförväntning, och med ytterligare pelare i pensionssystemet. Detta har varit föremål för samråd med berörda parter, men regeringen har ännu inte lagt fram sin ståndpunkt. I det nationella reformprogrammet föreslås inte heller någon omfattande strategi för aktivt åldrande. Maltas insatser för att bekämpa svartarbete har noterats, men svartarbete är en annan faktor som kan ifrågasätta de offentliga finansernas hållbarhet.

(10) Omstruktureringen av Maltas ekonomi har lett till att efterfrågan och tillgång på kunskap hamnat i obalans, vilket förvärras av att endast få går vidare till tertiär utbildning och andelen personer som lämnar skolan för tidigt är hög. Insatser för att förbättra kopplingen mellan utbildningssystemet och arbetsmarknaden måste fortsättas om man vill uppnå permanenta resultat.

(11) Malta förväntas lägga fram en strategi för att åtgärda de tidiga skolavgångarna till slutet av 2012. Dessutom saknas det heltäckande system för att samla in och analysera uppgifter om detta fenomen.

(12) Kvinnors och äldre personers deltagande i arbetsmarknaden är fortfarande lågt på Malta. Malta ansträngер sig för att få in kvinnor på arbetsmarknaden igen. Klyftan mellan mäns och kvinnors deltagande i arbetskraften och följderna av föräldraskap drabbar emellertid kvinnorna särskilt hårt till följd av bristen på överkomlig barnomsorg och tillgängliga aktiviteter efter skolan, kombinerat med ett för långsamt införande av familjevänliga åtgärder som flextid och distansarbete.

(13) Malta är fortfarande en av få EU-medlemsstater med ett allmänt system för löneindexering. Vissa faktorer i systemet kan potentiellt sett lindra dess effekter, men det medför risk för löne- och prisspiraler eftersom importpriser inte utesluts från indexering och kan inverka negativt på konkurrenskraften, särskilt inom arbetsintensiva sektorer. Myndigheterna har inlett ett översynsförfarande, men resultaten är ännu inte tillgängliga, och debatten om konkreta reformförslag har ännu inte inletts.

(14) Maltas energitillgång är fortfarande nästan uteslutande beroende av importerad olja, medan bidraget till förnybara energikällor förblir marginell. Höga eltaxor kan inverka menligt på små och medelstora företags konkurrenskraft. Om man åtgärdar brister i energieffektiviteten skulle detta kunna medföra den dubbla fördelen att konkurrenskraften ökade samtidigt som energi- och klimatmålen uppnåddes. På detta område har en rad initiativ vidtagits; bland annat har elproduktion med solceller främjats, vindkraftparker utvecklats och en elförbindelse till Sicilien byggts. Användningen av bränsleeffektiva fordon främjas också. Det är emellertid för tidigt att avgöra vilka eventuella effekter dessa initiativ får, så deras genomförande bör övervakas noga.

(15) Maltas banksystem är mycket stort i förhållande till ekonomins storlek, med sammanlagda tillgångar kring 800 % av BNP. Sektorns omfång innebär att störningar av den finansiella stabiliteten skulle kunna på oproportionella följder för den inhemska ekonomin. Den globala konjunkturnedgången har lett till en ökning av problematiska lån, som emellertid inte har åtföljts av ökad avsättning. En särskilt sårbar punkt är den exponerade fastighetsmarknaden, som står för över hälften av alla lån till inhemska invånare, inte minst som det inte går att utesluta en fortsatt korrigering nedåt av fastighetspriser, medan det i dag kan finnas ett överskott av bostäder.

(16) Malta har gjort ett antal åtaganden inom europluspakten. Dessa åtaganden, och genomförandet av åtagandena från 2011, avser att främja sysselsättningen, förbättra konkurrenskraften, främja sysselsättningen och öka de offentliga finansernas hållbarhet. Kommissionen har utvärderat genomförandet av åtagandena inom europluspakten. Resultaten av denna utvärdering har beaktats i rekommendationerna.

(17) Inom ramen för den europeiska terminen har kommissionen genomfört en heltäckande analys av Maltas ekonomiska politik. Den har bedömt stabilitetsprogrammet och det nationella reformprogrammet för 2012. Den har beaktat inte bara programmens relevans för en hållbar finanspolitik och socioekonomisk politik på Malta, utan även i vilken utsträckning EU:s regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i EU genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på EU-nivå. Kommissionens rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen återspeglas i rekommendationerna 1–6 nedan.

(18) Mot bakgrund av denna bedömning har rådet granskat 2012 års konvergensprogram och dess yttrande[7] återspeglas i synnerhet i rekommendation 1 nedan.

[7] Artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Malta att vidta följande åtgärder under perioden 2012-2013:

1. Under 2012 förstärka den finanspolitiska strategin med ytterligare kompletterande åtgärder för att garantera en adekvat utveckling mot uppnåendet av målet för de offentliga finanserna på medellång sikt och hålla underskottet under 3 % av BNP utan att ta till engångsåtgärder. Fortsätta den finanspolitiska konsolideringen i tillräcklig takt därefter, för att göra tillräckliga framsteg på vägen mot målet för de offentliga finanserna på medellång sikt, som att uppfylla riktmärket för utgifter, och sträva efter överensstämmelse med riktmärket för skuldminskning genom att specificera konkreta åtgärder för att backa upp underskottsmålen från och med 2013 och samtidigt vara beredd att vidta ytterligare åtgärder om budgeten överskrids. Senast till slutet av 2012 införa bindande, regelbaserade fleråriga finanspolitiska ramar. Förbättra uppfyllelsen av skattskyldigheten och bekämpa skatteflykt, samt minska incitamenten för skuldsättning i företagsbeskattningen.

2. Ofördröjligen vidta åtgärder för att garantera pensionssystemets hållbarhet på lång sikt, genom att bland annat 1) kraftigt påskynda den stegvisa ökningen av pensionsåldern jämfört med gällande lagstiftning, ii) tydligt koppla den lagstadgade pensionsåldern till livsförväntningarna och ii) vidta åtgärder för att främja privat pensionssparande. Vidta åtgärder för att öka äldre arbetstagares deltagande i arbetsmarknaden och göra det mindre attraktivt att utnyttja system för förtidspension.

3. Vidta åtgärder för att minska den höga andelen för tidiga skolavgångar. Fortsätta strategiska insatser i utbildningssystemet för att anpassa utbildningarna till de kunskapsbehov som finns på arbetsmarknaden. Öka tillhandahållandet av barnomsorg och möjligheter att sysselsätta barnen utanför skoltiden och göra dessa överkomliga i syfte att minska klyftan mellan mäns och kvinnors deltagande i arbetsmarknaden och samtidigt minska effekterna av föräldraskap på kvinnors sysselsättning.

4. Vidta de nödvändiga extra åtgärder som krävs för att i samråd med arbetsmarknadens parter och i enlighet med nationell praxis reformera löneförhandlingssystemet och löneindexeringen så att dessa bättre speglar utvecklingen av arbetsproduktiviteten och minskar importprisernas inverkan på indexeringen.

5. Öka insatserna för att främja energieffektivitet och öka andelen energi från förnybara källor i syfte att minska Maltas beroende av importerad olja; detta bör ske genom att man noga övervakar de befintliga stimulansmekanismerna och prioriterar ytterligare utveckling av infrastruktur, bland annat slutförandet av elförbindelsen till Sicilien.

6. Vidta åtgärder för att minska de potentiella riskerna till följd av den exponerade fastighetsmarknaden, i syfte att stärka banksektorn. Vidta åtgärder för att ytterligare öka reserverna för kreditförluster.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande